

Agenda – Partiledardebatt del 2

SVT · 5 maj 2024 · 58:18

[0:03] Anders Holmberg

Mycket välkomna tillbaka till Agendas stora partiledardebatt. Här finns ledarna för Sveriges åtta riksdagspartier.

[0:10] Camilla Kvartoft

Mm och förra timmen så handlade det om sjukvården, skolan och Gazakriget. Den här timmen handlar det om det här.

[0:19] Anders Holmberg

Regeringens politik ökar utsläppen från trafiken. Hur ska Sverige nå EU:s klimatmål till 2030?

[0:28] Camilla Kvartoft

Historisk upprustning av det svenska försvaret. Hur ska satsningarna betalas? Och hur ska EU hjälpa Ukraina att vinna kriget mot Ryssland?

[0:40] Anders Holmberg

Ja, ni tittare har ju bidragit med frågor till partiledarna. Innan vi drar i gång debatten om klimatet så tänkte vi ta ett par sådana frågor på just klimattemat.

[0:51] Camilla Kvartoft

Ja, det ska vi göra. Och Berit, hon undrar hur kan det komma sig att klimatet har blivit en högervänsterfråga? Vad säger Ulf Kristersson om det?

[1:05] Ulf Kristersson (M)

Jag tycker inte att det är det. Däremot har ju höger och vänster uppenbart olika lösningar. Ganska klassiska sådana skulle jag säga. Vi tror på energifrågan, på mer ren el, på teknikutveckling, på internationellt samarbete. Vänstern tenderar att tro på skatter, bestraffningar, lägre tillväxt, minska allting. Det är två olika synsätt också på ekonomisk tillväxt skulle jag säga.

[1:32] Camilla Kvartoft

Men Berit upplever det ju ändå som att det har blivit en vänster-högerfråga. Och om man tittar i den senaste SOM-undersökningen så visar det att många fler vänsterväljare är oroliga för klimatförändringarna än vad högerväljarna är. Varför har det blivit så?

[1:47] **Ulf Kristersson** (M)

Det kan ju också bero på att fler människor på min sida av politiken tror att vi kan lösa problemen. Att vi har löst stora problem förut. Att teknikutveckling, nya idéer, internationell handel, allt detta kan lösa riktigt stora problem en gång till. Och det är precis så vi nu lägger om politiken. Från en förbudspolitik till en politik som stimulerar framför allt elektrifiering, ny kärnkraft, laddstolpar, allt detta.

[2:14] **Anders Holmberg**

Vad säger Daniel Helldén? Har det blivit en högervänsterfråga, klimatfrågan?

[2:19] **Daniel Helldén** (MP)

Det tror jag inte. Men vad vi ser här är ju hur Jimmie Åkesson har sett till att hela Tidöpartigruppen eh trasas sönder vår klimatpolitik. Så jag tror att där har sprickan varit för när man tittar hur det såg ut innan det här valet. Då var vi ganska mycket överens om politiken. Och sen har man sack, successivt monterat ner klimatpolitiken och då uppfattas det som en högervänsterskala. Jag tror att alla svenskar vet att vi måste klara klimatmålen, vi måste klara att minska utsläppen, oavsett var man är någonstans. Men det finns vissa som inte riktigt tror på de åtgärder som behövs.

[2:54] **Anders Holmberg**

Du, du skickade frågan här till Jimmie Åkesson. Vi ser, ni ska få debattera. Vi ska ha en hel debatt om klimatet här, men vi håller oss till de här frågorna nu. Och det har kommit en till på klimattemat, nämligen från Jan. Han undrar såhär: Varför måste vi svenskar späka oss ännu mer än förut för att försöka att ytterligare minska våra klimatutsläpp? Fastän vårt land endast svarar för en försvinnande liten del av de samlade utsläppen på jorden, frågar sig alltså Jan. Jag tänkte rikta den frågan till Ebba Busch. Vad säger du om det?

[3:23] **Ebba Busch** (KD)

Yes. Nej men jag tycker att eh, jag, jag förstår verkligen Jans fråga. Eh och eh det är ju anledningen till att statsministern har så himla rätt i att vi måste fortsätta verka i de här internationella sammanhangen. Därför att Sverige är i dag en världsledande nation vad gäller grön omställning. Och då kan vi inte gå på med sådana här förslag som reduktionsplikt trots att priserna stack i höjden för biobränsle och säga: Ja, det är jättebra att mormor inte kan ta bilen för att hälsa på barnbarnen eller att det blir jättedyrt för böndernas producera mat därför att drivmedelspriserna sticker i-iväg. Den typen utav självspäkning ska vi sluta med. Det har vi satt stopp för. Eh och istället då se till att det är de här stora tunga utsläpparna, bland annat i industrin, som har tillräckligt med el för att kunna ställa om och elektrifiera eh sin, sin tunga verksamhet som både ger då den här ekonomiska tillväxten och löser problem.

[4:19] **Camilla Kvartoft**

Vad säger du Muharrem Demirok? Jan, han är inne på att, att vi späker oss i dag kanske till och med. Gör du det? Gör du några uppoffringar?

[4:27] Muharrem Demirok (C)

Ja men det tror jag nog att vi alla gör i vardagen när vi gör våra olika val. Men jag skulle också vilja säga till Jan, därför att jag förstår hans fråga, jag förstår den mycket väl. Men om man ställer det i en nationell eller internationell kontext så söker hela världen just nu efter lösningarna på klimatomställningen. Hela världen ska göra klimatomställningen och de länderna som går längst fram, de kommer också att skörda frukterna. Det är de företagen, det är de industrierna som kommer att sälja sin teknik till hela världen. Nästa svenska, nä-nästa stål, gröna stål, det ska tillverkas i Sverige och säljas till hela världen. Det är där tillväxten till skola, vård, omsorg kommer att skapas. Och om vi drar undan mattan för den gröna industrin, för de gröna företagen som är helt beroende av klimatomställningen, då kommer vi också att dra undan mattan för vår egen välfärd. Så det jag skulle vilja säga till Jan är att vi späker oss inte. Vi kommer att bada i guld när vi gör den här klimatomställningen.

[5:26] Anders Holmberg

Med det sagt ska vi då dra i gång klimatdebatten på allvar.

[5:29] Camilla Kvartoft

Ja, för hur ska Sverige nå EU:s klimatmål till 2030? EU-länderna har ju beslutat om bindande krav på utsläppsminskningar för alla länder. Och framför allt handlar det här om utsläpp från trafik och jordbruk. I Sverige så ökar nu istället klimatutsläppen efter att Tidöpartierna har minskat inblandningen av biodrivmedel och sänkt skatterna på bensin och diesel.

[5:56] Anders Holmberg

Och enligt Klimatpolitiska rådet kommer Sverige inte att nå EU:s 2030-mål med den politik som hittills har presenterats. Ulf Kristersson, varför har inte regeringen presenterat politik som gör att EU når, eh att Sverige når EU:s klimatmål till 2030?

[6:14] Ulf Kristersson (M)

Vi håller ju på att göra precis det. Vi lägger ju om, det tror jag alla är överens om. Vi lägger om den svenska klimat- och energipolitiken i grunden. Från en politik som i huvudsak gick ut på att lägga ner kärnkraft och lägga alla ägg i en korg som kallades för reduktionsplikt, alltså riktigt höga priser på bensin och diesel, till en politik som är helt inriktad på elektrifiering. Det vill säga se till att vi har så mycket el att vi kan bli av med alla fossila bränslen i alla transporter, i alla industrier och att den är konkurrenskraftig, att den är stabil, att den ger industrierna planeringsförutsättningar. Det är den omläggningen vi nu gör. Vi har aldrig varit närmare trovärdighet i de långsiktiga målen. Sen är det klart att när man tar bort eller sänker reduktionsplikten som vi gjorde av de skäl som Ebba just angav. Det var en orimlig politik som inte ens de som då ville ha reduktionsplikt längre står upp för. Då ökade just då. Men vår plan för att få ner utsläppen och öka elektrifieringen, den har påbörjats. Den kommer att ta några år att genomföra, men planen innehåller sjuttio förslag som går i den riktningen.

[7:21] Anders Holmberg

Men era egna myndigheter, om vi talar om 2030, så talar ju era egna myndigheter, både Klimatpolitiska rådet och Naturvårdsverket, om att ni inte har presenterat politik som gör att ni når de här målen till 2030.

[7:34] Ulf Kristersson (M)

Nej.

[7:34] Anders Holmberg

Varför är det så?

[7:35] Ulf Kristersson (M)

Alla förslag har inte lagts på bordet än. En del pågår fortfarande i utredningar, men jag tycker det är viktigt att säga att det finns också åsiktsskillnader som kommer fram här. Apropå höger och vänster. En del tycker att vi lägger för mycket tonvikt på kärnkraft och ren el, att vi lägger för mycket tonvikt på skogens möjligheter och att vi lägger för mycket tonvikt på laddinfrastruktur. Vi tror att det är fundamentala förutsättningar för att klara av Sveriges andel i EU:s samlade klimatpolitik. Ett exempel på det, det var alltså vi som slogs för att EU skulle gå i mål med den stora klimatpakten. Det var ju en förutsättning för att Sveriges bidrag ska ses i ett större sammanhang så att Europa kan bli en del i världens samlade omställning.

[8:19] Camilla Kvartoft

Klimatpolitiska rådet konstaterar ändå då att regeringen ännu inte har presenterat en plan för hur det här ska nås till 2030. Magdalena Andersson, har Socialdemokraterna en plan för hur utsläppen ska ner till 2030 så man klarar EU-målet?

[8:36] Magdalena Andersson (S)

Jag är ju väldigt bekymrad över det faktum att regeringen nu driver en politik för ökade utsläpp utan att ha någon idé om hur man ska nå EU:s klimatmål. Därför det här kan bli väldigt, väldigt dyrt för svenska medborgare. Men har Socialdemokraterna något? Det kommer att bli straffavgifter från EU och det riskerar att det här sen kommer behöva kompenseras. Att vi väldigt snabbt ska komma ner att det blir liksom extremt höga bränslepriser då med de nya styrmedel som planeras. Vi Socialdemokrater har ju bland annat föreslagit Sverigebränsle som innebär att man på ett billigare sätt än tidigare skulle kunna använda mer biodrivmedel i tanken. Det kombinerat med en tankarabbatt för människor som bor i glesbygd och behöver bilen skulle kunna göra att man kan sänka utsläppen men ändå ha möjlighet att leva runt om i hela landet. Men jag tycker det Daniel Helldén sa var väldigt viktigt. Sju partier här inne, vi var överens om klimatmålen. Vi var alla tydliga i valrörelsen på att vi skulle leva upp till klimatmålen och nå dem. Och nu blir bara frågan till Kristersson: Vad händer sen efter valet? Varför låter du Jimmie Åkesson bestämma när vi är sju av åtta partier som är överens?

[9:52] Camilla Kvartoft

Jimmie Åkesson, är det du som bestämmer klimatpolitiken?

[9:55] **Jimmie Åkesson** (SD)

Jag bestämmer alltid allt. Det förstår alla. Det riktiga Sverigebränslet, det har vi ju, det är uran. Alltså ska vi lösa det här långsiktigt, alldeles oavsett om det är 2030 eller 2040 eller vad det nu är, så är det elektrifiering genom kärnkraft. Vi har uran. Det är dags att vi tillåter uranbrytning i Sverige, så fick jag det sagt också. Men vi har ju facit. Vi har ju facit från när de här drev klimatpolitik eller egentligen sju partier som var överens. Vad fick det för konsekvenser för energiproduktionen? Vilka konsekvenser fick det för transportnäringen? Vilka konsekvenser fick det för drivmedelspriserna? Vilka konsekvenser fick det för livsmedelspriserna? Vilka konsekvenser fick det för inflationen? Ja, det här drev ju inflationen. Vi hade världens högsta dieselpriis i Sverige innan vi tillsammans med regeringen pressade ner det. Vi lyckades faktiskt pressa ner dieselpriiset med tio kronor, precis som vi lovade i valrörelsen. Det där är ju helt nödvändigt för att vi ska kunna stå upp som, som land och som nation, att vi ska kunna ha kvar vår konkurrenskraft, att vi ska kunna ha kvar vår välfärd, att vi ska kunna ha kvar de investeringar som måste göras. Så att jag, visst, det är klart att de här skrivbordsprodukterna som någon byråkrat i Bryssel har suttit och plitat ihop, de är säkert viktiga och vi är överens om att vi ska försöka nå dem. Men det viktiga är ju det långsiktiga målet och då kan vi inte göra sådana här liksom snabba saker som förstör mer än som försvagar oss i stället.

[11:14] **Anders Holmberg**

Mohammed Demirok, vad säger du om den beskrivningen?

[11:16] **Muharrem Demirok** (C)

Det finns inga långsiktiga mål från regeringen. Det finns inga kortsiktiga mål. Ingen tror på regeringens klimatpolitik, förutom möjligen regeringen själva, om de nu ens tror på det. Forskarna tror inte på den, näringslivet tror inte på den. Ingen tror på den. Och det man gör nu, det är att med berätt mod skicka hela klimatnotan till nästa generation som ska bära det här på sina axlar. Och det bästa man skulle behöva göra nu för att komma åt klimatpolitiken, det är att införa en skrotningspremie på den här regeringen. Det man skulle behöva göra, det är att snabbt införa ordentlig omställning av energipolitiken i hela EU. Sjuttio procent av EU:s energi är fortfarande beroende av fossila bränslen. Vi skulle behöva ställa om våra resor till gröna resor, oavsett om de går på väg eller om de går på järnväg. Det skulle göra EU klimatneutralt ganska snabbt. Vi skulle må-nå både de svenska och de europeiska klimatmålen. Men den här regeringen klarar inte ens av att fatta beslut om vad vi ska göra här och nu.

[12:17] **Anders Holmberg**

Johan Pehrson, ehIngen tror på er klimatpolitik, kanske inte ens ni själva, säger Muharrem Demirok. Vad säger du om det?

[12:25] **Johan Pehrson** (L)

Demirok, jag vet inte vad han tror på. Han måste ju tro på något som är extremt konstigt i alla fall. Vi har ju nu, så att säga, gjort upp med den klimatnationalism som har rått väldigt länge. Vi flyttar nu upp hela problemet på europeisk nivå. Alltså, miljöproblemet känner ju inga gränser. Vi måste

[13:47] **Camilla Kvartoft**

Men regeringen har ju inte enats än om vilka åtgärder ni ska vidta för att få ner de här utsläppen till 2030. Ni brukar hänvisa till då att det ska utredas för att ni måste hitta åtgärder som folk tycker är acceptabla. Och jag undrar då, Daniel Helldén, är det inte så att man faktiskt måste hitta åtgärder här som folk faktiskt tycker känns okej, som inte blir för dyra för dem? Och det kräver utredningar.

[14:13] **Daniel Helldén** (MP)

Ja men dilemmat är ju att vi måste få ner utsläppen här och nu. Och statsministern står och säger att de har åkt till Bryssel och rott hem klimatpakten. Det första de gör är att åka hem och bryta mot den. Kommer vi behöva betala enorma böter för att vi struntar i EU:s klimatmål och våra nationella mål. Det här måste vi göra.

[14:29] **Jimmie Åkesson** (SD)

Hur stora böter då? Ja. Nu har jag hört det för många gånger. Hur stora blir de böterna?

[14:32] **Daniel Helldén** (MP)

Där har vi bett att ni skulle ta och redovisa vad det här kommer att innebära, för det gör ni inte.

[14:36] **Jimmie Åkesson** (SD)

Men det är ni som pratar, ni pratar om böter. Kan ni redovisa hur stora de kommer att bli? Hur vet du det?

[14:42] **Daniel Helldén** (MP)

Nej, jag vet inte vad det blir.

[14:43] **Jimmie Åkesson** (SD)

Vet du att det blir böter? Vi har bett er att presentera vad- Du vet alltså inte, du påstår att det blir böter, men du vet inte hur stora de är, men du vet inte ens om, om de finns.

[14:51] **Daniel Helldén** (MP)

Men det räcker ju bara att du läser Klimatpolitiska rådets rapport som handlar delvis om detta.

[14:55] **Jimmie Åkesson** (SD)

Det är inte Klimatpolitiska rådet som ska bötfälla Sverige. Du påstår att det blir böter.

[15:01] **Daniel Helldén** (MP)

Hur stora böter då? Dilemmat för dig, Jimmie Åkesson, är att du struntar i vad det här får för effekter. Titta vad som händer i Brasilien nu. Städer översvämmas, folk drunknar. Vi har torka, vi har översvämningar i Sverige. Det är massor med saker som pågår som är här och nu. Vad ni gör är att ni skickar allt det här långt fram. Och det enda ni pratar om, det är kärnkraft. Någon gång i framtiden som ska lösa någonting. Vi har inga problem med elektrifiering. Det ska elektrifieras. Vi ska få bort de fossila utsläppen. Det enda ni pratar om är kärnkraft. Vi måste ha åtgärder, ja, som gör att folk hänger med. Vi måste ha en rättvis omställning. Vi måste se till att vi återför reduktionsplikten. De som bor på landsbygden och behöver bilen, de ska ha möjlighet att göra det, behöver inte ta smällen. Nu måste man ta istället i storstäderna. Det här är saker ni måste vara med och jobba på. Det här funkar inte som ni gör på.

[15:52] **Johan Pehrson** (L)

Vi har ju höga skatter på bilar som släpper ut mycket. Vi har ju vägavgifter eller biltullar. Vi gör ju allt det här. Det är ju inte så att vi har tagit bort alla beskattningar på bränsle.

[16:01] **Anders Holmberg**

Ni har ju sänkt- Daniel Helldén, vi tar det här med tagit en person.

[16:04] **Johan Pehrson** (L)

Vi har ju mer vindkraft beviljat nu än vad ni hade på åtta år.

[16:07] **Camilla Kvartoft**

Nooshi Dadgostar.

[16:09] **Nooshi Dadgostar** (V)

Men nu blir det mycket, alla är väldigt vältaliga, det blir mycket prat. Men det händer ingenting i verkligheten. Och jag tror inte alls på bestraffning. Jag tror på satsning. Och mitt problem är just det där som Ulf Kristersson säger att nu har vi ytterligare ett kvartal där den här regeringen har, eh, har lett Sverige in i en negativ tillväxt samtidigt som man ökar utsläppen för första gången. Jag skulle vilja vända det där så att vi har positiv tillväxt och mindre utsläpp istället. Och det handlar om konkreta saker. Gör det billigare att köpa en elbil. Nu tog man ju bort den här bonusen. Titta på fransmännen som nu låter människor leasa en elbil för tusen kronor i månaden. Låt er inspireras av detta. Eh, nu glömde jag namnet på den här tjejen som ställde frågan om kollektivtrafiken. Den är helt central. Bygg nu ut kollektivtrafiken och minska priset. Vi föreslår att det inte ska kosta mer än fyrahundrafemtio kronor att köpa ett månadskort i Sverige. Då skulle ju många fler kunna använda sig av kollektivtrafiken och framför allt dumpa inte alla kostnader för nyindustrialiseringen i norra Sverige i knät på dessa enskilda kommuner. Nu tvingas ju Kiruna kommun säga nej till nya gruvor som vi kanske behöver. Därför att staten, regeringen gör ingenting i norra Sverige för att vi ska kunna genomföra den här omställningen.

[17:36] Anders Holmberg

Det var många, många förslag där. Jag tänkte vi skulle ta upp ett av dem. Du nämnde elbilar och jag tänkte att vi skulle titta på hur det ser ut när det gäller just elbilar. Det finns nästan fem miljoner personbilar i Sverige. Av dem går drygt fyra miljoner på bensin och diesel och det finns ungefär eller lite mer än en halv miljon laddbara bilar. Försäljningen av nya laddbara bilar till företag och tjänstebilar, eh, den ökar. Men försäljningen av laddbara bilar till privatpersoner har sjunkit med trettio procent det senaste året.

[18:11] Camilla Kvartoft

Och regeringen talar ju om att det är elektrifieringen av bilflottan som är en viktig, eh, lösning här på att få ner utsläppen. Eh, nu sänks då försäljningen när det är till privatpersoner. Ebba Busch, är det ett problem för övergången här nu, för elektrifieringen?

[18:27] Ebba Busch (KD)

Så här, vi har haft ett jättetufft ekonomiskt läge och där har alltså nybilsförsäljning av personbilar totalt sett gått ner med tjugo procent. Sverige ligger fortfarande i topp vad gäller nybilsförsäljning av just laddbara bilar. Av alla nya bilar som säljs så är ungefär sextio procent laddbara bilar. En sådan bil som, som jag själv, eh, kör. Där är liksom inte det stora problemet. Det stora problemet, eh, och jag har ju visst ansvar för de här frågorna i och med att jag är chef för klimat- och näringslivsdepartementet, det är ju att vänstersidan verkar se, eh, den här klimatfrågan som någon slags superspurt. Eh, och vi ser den gröna omställningen som ett maratonlopp där det är viktigast att man kommer över mållinjen. Vill man gå ner i vikt kvickt, ja då, då kan man ju svälta sig själv, men då kommer man ju inte klara av att springa hela loppet. Då måste man äta rätt och just nu så bulkar Sverige. Vi lägger på oss lite mer vikt i form utav utsläpp, men vi gör ju det för att skaffa oss bättre förutsättningar att alltså nå noll tjugohundraförtio fem. Fem år före alla andra. Men om vi nu jag har inte hunnit vara inne här överhuvudtaget. Ja, den konkreta åtgärden för att möjliggöra ökad nybilsförsäljning utav laddbara bilar, men också att Sverige når sina klimatmål både tjugotretio men också längre fram, som är det viktiga. Det är elektrifieringen.

[19:46] Muharrem Demirok (C)

Nej, snälla kan du lyssna på vad som sägs här. Vi ska lägga på oss utsläpp för att minska senare. Det går ju inte ens-- Det finns ju ingen logik i det. Vi ska lägga på oss mer utsläpp nu för att minska senare. Hör ni hur det låter? Hör ni hur det lå-- Den här regeringen har sagt att elektrifieringen är lösningen och så drar man undan mattan för elektrifiering. Nybilsförsäljningen av elbilar försvinner. De som vill vara en del av klimatomställningen men inte har råd, det är de som nu kör bensin- och dieslbilar. Om de får möjligheten att ställa om, om man ger en bonus, inte till de som ska köpa de dyraste Tesla-bilarna, utan de som ska köpa den där begagnade första elbilen i sin familj. Då måste man få ett visst stöd för att kunna göra det. Annars hamnar man utanför. Det är då vi får den här klyftan mellan de som är med och de som inte är med i klimatomställningen.

[20:36] Ebba Busch (KD)

Folk vågar inte köpa en elbil om de inte vet vad elpriset ska vara. Vi har haft en jätteallvarlig elkris i

[21:09] **Camilla Kvartoft**

Vi tar en i taget.

[21:10] **Ebba Busch** (KD)

Vi börjar med Mohamed. Ett ögonblick. Kollberg, kan inte jag få fullfölja på inlägget?

[21:14] **Anders Holmberg**

Ett ögonblick bara.

[21:14] **Ebba Busch** (KD)

Nej, men jag kommer ju inte till poängen. Det fick alltså. De påstår på fullt allvar att lägga ner fyra reaktorer inte skulle få någon effekt. Ingen effekt var precis det Sverige fick. Effektbrist. Därför stannar mycket utav elektrifieringen av. Det är det vi lägger om. Det ger Sverige bättre förutsättningar.

[21:30] **Anders Holmberg**

Då lämnar vi. Daniel Helldén, ett ögonblick. Då lämnar vi över ordet till Mohamed Demirok.

[21:34] **Muharrem Demirok** (C)

Ebba Busch lovade i valrörelsen att stoppa den ryska gasen. Det enda du lyckades stoppa, Ebba Busch, det var de svenska bönderna. De svenska bönderna som hade investerat miljoner i att skapa svenska gröna drivmedel. Istället så får de nu se hamnarna fyllas av rysk gas, ryskt fossilt bränsle. Det här var ditt lo-- Det här var ditt löfte, Ebba Busch. Du lovade det här. Lovade du inte det här i valrörelsen, Ebba Busch? Lovade du eller inte? Lovade du eller inte?

[22:07] **Ebba Busch** (KD)

Det lovade jag och den här regeringen.

[22:08] **Muharrem Demirok** (C)

Har du stoppat det eller inte?

[22:10] **Ebba Busch** (KD)

Den här regeringen.

[22:11] **Muharrem Demirok** (C)

Har du stoppat gasimporten?

[22:12] **Ebba Busch** (KD)

Vill du höra svaret eller inte?

[22:14] **Muharrem Demirok** (C)

Säg bara ett ja eller nej. Har du stoppat dem?

[22:16] **Ebba Busch** (KD)

Vi vill stoppa gasen. Vi har försökt allt vi kan på EU-nivå. Vi är nu beredda och har gett besked ifrån svenska regeringen, det jag har ansvar för, att vi är beredda att gå före EU för att införa sanktioner mot Ryssland om det krävs för att få stopp på gasen. Men du försvarade alltså att människor på landsbygden betalade tjugoåtta kronor litern för diesel. Det tyckte ni var en bra politik och fortsatte att försvara. Vi har stoppat den och vi ser nu till att Sverige inte bara får mer el utan effekt.

[22:43] **Camilla Kvartoft**

Hör ni, nu måste jag pausa er här. För vi initierade, eh, frågan om elbilar. Vi tänkte vi bara ska föra tillbaka det dit. Vi tror att tittarna där hemma kanske tycker att det kan vara intressant att höra. Eh, om ni kan tänka er något stöd till svenskar som vill, eh, försöka köpa sig en elbil. Det här var ju något, den här miljöbilsbonusen tog ju, eh, eh, din regering bort Ulf Kristersson. Och nu då, eh, är det viktigt att få i gång den här försäljningen och öka den? Och vill ni återinföra någon typ av stöd? Eller hu-hur ser du på det där?

[23:18] **Ulf Kristersson** (M)

Det är ju som Ebba just sa, alltså den kostar mycket pengar. Det var dessutom så att den kunde missbrukas på olika sätt. Jag tror nog vi ska ha respekt för att det är hög inflation, stigande räntor, lågkonjunktur som har dragit ner nyförsäljningen. Det kommer att komma tillbaka när vi nu bekämpar inflationen framgångsrikt. Men den långsiktigt trovärdiga energipolitiken som gör att man vågar köpa en bil och vet att man kommer att kunna ladda den var man än är i landet, många bilar samtidigt. Och att industrin litar på en energipolitik som trovärdiggör omställningen. Har man ingen energipolitik, då har man helt enkelt ingen klimatpolitik.

[23:57] **Camilla Kvartoft**

Magdalena Andersson, det låter här på regeringen som att det behövs inga stöd för att få, eh, fart på försäljningen av elbilar.

[24:03] **Magdalena Andersson** (S)

Hur ser du på det? Jag tror att för vanliga hushåll så skulle det vara väldigt hjälpsamt med ett stöd. De som inte har de inkomsterna som, som man har som minister. Eh, vi skissar ju vårt budgetalternativ på vad de böter som vi nu riskerar att, att betala för att vi inte når EU klimat mål. Om man istället skulle använda de pengarna till att stötta familjer med normala inkomst med att kunna hyra en elbil. Det skulle ju vara ett sätt att gå framåt. Och att Sverige ligger, att vi ska vara långt fram i klimatomställningen, det handlar ju precis som Muharrem Demirok pratade om. Det handlar ju om ska vi ta oss an den här omställningen på ett svenskt sätt? Som vi liksom alltid har jobbat när det har varit ny teknik som kommer. Ska vi ligga långt fram i den nya tekniken så att investeringarna och jobben kommer till Sverige? Och det är ju det som är risken med regeringens klimatpolitik när man he-- Det är ju uppenbarligen helt har släppt ambitionerna att nå de klimatmål som vi har varit överens om. Det är ju att de här jobben och investeringarna hamnar i andra länder.

[25:12] Anders Holmberg

Johan Pehrson.

[25:13] Johan Pehrson (L)

Alltså priset på elbilar sjunker ju. Det är ju ett krismöte i Frankrike här när den, den kinesiska presidenten kommer hit till Europa för att prata om hur mycket kinesiska billiga bilar det kommer. Alltså priset på elbilar i Sverige har ju gått ner. Men det är klart när människor har en kostnadskris och det är lågkonjunktur och har varit väldigt hög inflation och höga räntor, då köper man ju färre bilar, men andelen elbilar ökar. Vi har ju lagt in stöten nu på att också gå vidare på lättare lastbilar och där har vi nu en tydlig subvention. För det räcker ju inte med att bara persontransporterna utan fler transporter måste elektrifieras. Så där har vi lagt in krutet. Eh, och så vill jag bara säga att vi ska lösa det på ett svenskt sätt. Nej, klimatfrågan måste lösas tillsammans i EU. Det kräver ett starkare EU för att få ett starkare och grönare Sverige. Det går inte att lösa det ensamma. Vi måste göra det tillsammans i EU.

[26:04] Anders Holmberg

Får jag bara fråga då Jimmy Åkesson. Sverigedemokraterna går ju till val i Europaparlamentet på att riva upp delar av EU klimatpolitik. Ehm, var-varför gör ni det?

[26:15] Jimmie Åkesson (SD)

Ja, därför att delar av EU klimatpolitik är dålig för Sverige, eh, dålig för svensk- Och det är Fit for Fifty-five vi talar om. Svenskt skogsbruk till exempel. Eh, och det finns en del andra saker. Så det är klart att det där är ju inte hugget i sten. Det är klart att man, om man nu har ett val så måste man ju kunna gå till val på att ändra saker. Annars vore det ju väldigt konstigt. EU klimatpolitik är, det finns många bra saker där. En bra sak är ju apropå det Johan Pehrson sa tidigare, det spelar ingen roll var man gör utsläppen någonstans därför att klimatet känner inga gränser. Nej, det spelar ingen roll för klimatet, där är vi helt överens. Men det spelar ju roll för våra skattepengar. Därför att det är mycket dyrare att minska utsläppen i Sverige än vad det är att minska utsläppen i Rumänien eller i Bulgarien. Det är ju där vi ska, eh, lägga in stöten och då, då kan vi också få ner utsläppen avsevärt. Det, det är det ena. Det andra är ju att, att Sveriges åtaganden är ju oproportionerliga. Där måste vi bli bättre på att, att skaffa oss fördelar i förhandlingar så att vi inte behöver göra mer. Vi är redan bra i Sverige på det här.

[27:14] Camilla Kvartoft

Många andra länder är sämre. Får jag fråga dig då, vad säger du om det? För du var ju väldigt stolt över att regeringen var med och lotsade igenom det här EU klimatpaket, eh, under svenska ordförandeskapet. Nu motarbetar då Sverigedemokraterna det här i Europaparlamentet. Vad, vad tycker du om det?

[27:29] Ulf Kristersson (M)

Ja, det här är ju lite komplext om man vill vara inne i detaljerna. Vi var stolta över att lotsa fram det

[28:38] **Anders Holmberg**

Och min fråga var då, du har in-inga problem med Sverigedemokraternas hållning till Fit for Fifty-five i, nu inför Europaparlamentsvalet? Nej, för vi vill ju också ändra på- Vänta, jag ställde en fråga till Ulf Kristersson. Jag ställde frågan till Ulf Kristersson.

[28:49] **Ebba Busch** (KD)

Det är en okunnigt ställd fråga.

[28:50] **Ulf Kristersson** (M)

I skogsfrågan tycker vi närmast identiskt. Det är väl ingen hemlighet att mitt parti oftare, och Liberalerna, oftare ser möjligheter att lösa problem på europeisk nivå än Sverigedemokraterna. De stora säkerhetsfrågorna, de stora klimatfrågorna, migrationskrisen, kriminaliteten. Där kan vi tycka olika och det får väljarna avgöra på EU-valet i juni.

[29:11] **Johan Pehrson** (L)

Men markanvändningen är ju avgörande. Så det är klart att om vi kan återväta mera, ha flera, skapa-- Tillskapa flera nya våtmarker så har det också väldigt stor effekt på att få ner utsläppen. Så det är ju någonting vi ska jobba för. Där kan vi tycka olika, men det får ju människorna avgöra i det här Europaparlamentsvalet.

[29:28] **Magdalena Andersson** (S)

Nu, kolli, nu han, han. Ulf Kristersson pratade om hur min regering agerade. Och det är faktiskt inte sant Ulf och det vet du också. För vi har dragit de här, eh, frågorna i EU-nämnden inför varje toppmöte som jag har åkt på, både när jag var statsminister och när jag var finansminister. Och jag är-- I princip varenda möte jag har varit på har jag drivit de svenska skogsfrågorna och ställt upp för den svenska skogen. Och det är lögnaktigt att påstå någonting annat.

[29:56] **Anders Holmberg**

Där, där, där går åsikterna isär. Då går vi vidare.

[30:01] Camilla Kvartoft

Ja, vi ska lämna debatten om klimatet nu och strax ska det handla om de historiska satsningarna på svenska försvaret och hur de ska betalas. Men först några frågor från er tittare. Just det.

[30:14] Anders Holmberg

Och det finns, det finns en debatt om att alltför många elever inte klarar grundskolan med godkända betyg och därmed inte får börja på det vanliga gymnasiet. Vi har fått en fråga från Ulla-Britt. Hon undrar om F-betyget, det vill säga betyget underkänt, om det ska avskaffas. Johan Pehrson, vad säger du?

[30:37] Johan Pehrson (L)

Nej, men förändra kursplanerna, inför mera skolböcker, mera matematik, mera läsning, bort med skärmarna ur klassrummet. Vi ska se till att vi ska inte sänka kraven på barn. Vi ska hjälpa barn, hela Sveriges framtid och deras egna. Varje individs framtid hänger ihop med att man får med sig några kunskaper till framtiden. Då kan man inte säga att vi ska sänka kraven. Äh däremot har vi mängder av insatser som vi gör för att ha, hjälpa den som har fått ett F att ändå komma in på gymnasiet. Vi jobbar också vidare med möjligheten att kunna ha en enklare såhär yrkesutbildning på gymnasiet, för det är förödande när nästan över tio års tid så är det ett helt Uppsala som inte klarar skolan. Alltså den svenska skolan är ju helt avgörande för individens framtid- Vi ska höra vad Nooshi Dadgostar säger om det här också.

[31:25] Camilla Kvartoft

Att, att avskaffa betyget underkänt F.

[31:28] Nooshi Dadgostar (V)

Ja, det tycker jag. Det var en väldigt bra fråga. Det är alldeles för många elever som blir utslagna efter grundskolan. Och så ska vi inte ha det, utan vi förväntar oss att eleverna läser gymnasieskolan och fler måste få komma in och bli det de vill. Och alla behöver inte bli raketforskare eller advokater heller för den delen. Utan det finns väldigt många olika yrken man kan bli och jag tycker det är viktigt att ingen ung människa ska så tidigt känna att den inte är värd någonting eller inte kan gå vidare i livet.

[32:01] Camilla Kvartoft

Då har vi en annan fråga ifrån Lisa. Äh hon skriver såhär: Det är fortfarande stor skillnad på män och kvinnors livsvillkor vad gäller till exempel ekonomi. Vilka nya förslag finns för ökad jämställdhet undrar hon. Jimmy Åkesson.

[32:19] Jimmie Åkesson (SD)

Ja, framför allt så handlar det om att de yrken som i dag är väldigt dominerade av kvinnor är låglöneyrken med väldigt taskiga arbetsvillkor. Så att möjliggöra för de som jobbar i till exempel vård och omsorg att jobba mer om man vill. Det är väldigt många jobbar mindre än de egentligen vill göra i dag. Det är ett sätt att möjliggöra också högre inkomster. Ett annat sätt är att generellt göra vård-vård och omsorgsyrkena till mer attraktiva yrken igenom bättre arbetsvillkor så att fler

[32:49] **Anders Holmberg**

Vad säger Daniel Helldén? Vad har Miljöpartiet för förslag för, nya förslag för att öka jämställdheten?

[32:55] **Daniel Helldén** (MP)

Ja men för det första kan jag hålla med Jimmy Åkesson här att öka attraktiviteten och löner och så vidare i de yrken som är kvinnodominerade. Absolut. Men sen måste vi se till att män och kvinnor mera arbetar i liknande yrken. Vi behöver också se till att vi har en kvotering på höga poster i företag. Det är ett sätt att fördela det här på ett bättre sätt.

[33:19] **Jimmie Åkesson** (SD)

Hur ska du se till det? Ska politiken bestämma vad folk ska jobba med?

[33:23] **Daniel Helldén** (MP)

Man kan fördela hur det fungerar i företag, ja, i bolagsstyrelse. Det är fullt möjligt.

[33:28] **Jimmie Åkesson** (SD)

Du sa att vi ska se till att kvinnor och män jobbar mer i samma riktning.

[33:31] **Anders Holmberg**

Vi tänkte oss inte riktigt någon debatt här utan mer- Det är inte en orimlig åsikt. Jag förstår.

[33:37] **Daniel Helldén** (MP)

Det är en utveckling också vad man gör i skolan för någonting, hur man får folk att söka den här typen av arbeten.

[33:41] **Camilla Kvartoft**

Hör ni vi ska hinna med kvällens sista ämne och då ska det handla om Sveriges säkerhet.

[33:47] **Anders Holmberg**

Ja, den sjunde mars i år blev Sverige medlem av NATO och därmed fullbordades den största förändringen av svensk säkerhetspolitik på tvåhundra år. Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina har kraftigt skärpt det säkerhetspolitiska läget, både i Sverige och i Europa. Och riksdagen har ställt sig bakom den största militära upprustningen på flera decennier. 2020 låg försvarsanslaget på sextio miljarder kronor. Nästa år ska den siffran enligt en enig försvarsberedning vara uppe i etthundratrettiofem miljarder. Och år 2030 ska det militära försvaret få kosta etthundraåttiofem miljarder.

[34:26] **Camilla Kvartoft**

Och Daniel Helldén, Miljöpartiet har ju sina rötter i fredsrörelsen. Varför tycker ni att det är rätt med en så kraftig militär upprustning i Sverige?

[34:36] **Daniel Helldén** (MP)

Därför att vi har ett krig i vårt närområde som, och ett ändrat säkerhetspolitiskt läge. Det är något helt annat som, som händer just nu. Vi behöver göra den här upprustningen av försvaret. Så är det. Äh jag hade hoppats att vi inte behövde det. Det bästa hade varit om vi hade sluppit det, men så ser det inte ut i dag.

[34:54] **Anders Holmberg**

Ulf Kristersson, med den här ökningen så kommer Sveriges försvarsutgifter 2030 motsvara två komma sex procent av BNP enligt Försvarsberedningen. Det är en bra bit över de två procent som NATO kräver. Varför ska vi göra mer så att säga än vad NATO kräver av oss?

[35:11] **Ulf Kristersson** (M)

Ja för det första är två procent, det är ju ett golv. Det blir allt mindre ett tak och det sker en snabb upprustning i andra demokratier också just nu av precis de skäl som Daniel anger. Otroligt viktigt. Så att det är alldeles uppenbart att under lång tid har vi inte tagit det svenska, varken militära försvaret eller civila försvaret på tillräckligt stort allvar. Nu är jag otroligt glad. Det är uppenbart att vi tycker olika i många frågor, men jag är otroligt glad över att vi har så bred enighet från höger till vänster i Sverige om att stärka det militära försvaret, att gå med i NATO, att göra vår del av demokratiernas samlade försvar. Det är en väldig styrka för oss.

[35:51] **Camilla Kvartoft**

Maharad Demirci, Centerpartiet tycker inte att den här jätteökningen räcker. Ni vill gå ännu snabbare fram. Varför då?

[36:00] **Muharrem Demirok** (C)

Därför att omvärlden ser ut precis så som den gör och därför att det handlar om vår frihet. Och när man ställer det i kontext vad friheten innebär, så för mig är det att ta jackan i hallen och följa barnen till skolan en morgon, att komma hem efter jobbet, äta korvstroganoff eller tacofredag med familjen tillsammans. Det är det som familjer och barn just nu i Ukraina inte får uppleva. Det är det som har tagits bort, ryckts bort från dem. Och Putins aggressioner vet inga gränser. Han hotar vårt sätt att leva, vårt sätt att vara. Han hatar vår demokrati och vår frihet. Och om inte Ukraina vinner det här kriget, om inte Ukraina håller gränsen mot Ryssland, så kommer vi snart ha Ryssland utanför våra gränser och då måste försvaret vår frihet få kosta.

[36:51] **Anders Holmberg**

Magdalena Andersson, det här är ju, det är ju en väldigt snabb upprustning. Det är väldigt många miljarder det handlar om och frågan är var alla de pengarna ska tas ifrån. Ni tycker att den här satsningen på försvaret ska bekostas med en särskild beredskapsskatt. Eh varför det?

[37:08] **Magdalena Andersson** (S)

Den här upprustningen är ju helt nödvändig i den säkerhetspolitiska situation som vi är i. Med ett fullskaligt invasionskrig mitt i Europa för första gången sedan andra världskriget. Och det är bara att inse vi kommer att ha en antagonistisk granne i Ryssland under lång tid. Det här är ju en strid

[38:21] Camilla Kvartoft

Försvaret ska alltså kosta mer än dubbelt så mycket som hela rättsväsendet i dag. Polisen, domstolar, fängelser och så vidare. Ebba Busch, tycker Kristdemokraterna att det behövs en, en särskild skatt nu för att klara av att få fram såhär mycket pengar som, som den här upprustningen kostar?

[38:41] Ebba Busch (KD)

Nej, vi behöver rusta Sverige starkt och det gör vi inte genom att låta Socialdemokraterna lägga en ännu tyngre skattebörda på redan hårt arbetande barnfamiljer och hushåll. Jag är stolt- Hur ska det då betalas? Över alla de svenska män och kvinnor, inklusive vår kronprinsessa, som nu eh ska bli officer, som är beredd att försvara vårt land. Vi behöver jobba för att öka den försvarsviljan. Det tror jag inte vi gör genom högre skatter. Vi har ju lagt en bana, eh vår regering, så att Sverige når två komma sex procent av BNP till 2028. Det är en rejäl prioritering. KD därtill har ju då sagt att vi behöver nu faktiskt använda det utrymme som finns med den låga statsskulden att faktiskt också låna till investeringar som kablar, järnväg, väg. Sådant som ger större tillväxt till Sverige även framåt. Och använda till exempel förslaget i långtidsutredningen som skulle kunna ge ett utrymme på femtio miljarder kronor, inte till löpande utgifter, utan till investeringar, rusta Sveriges försvar, rusta Sveriges järnväg, väg och energisystem. Det stärker både försvaret och Sverige som helhet.

[39:53] Anders Holmberg

Daniel Helldén, vad säger Miljöpartiet om det? Att man att låna pengar istället för en sån här beredskapsskatt?

[39:59] Daniel Helldén (MP)

Ja men vi är ju helt överens med, med Magdalena och Nosch också som jag förstår det när det gäller en beredskapsskatt. På inte enskilda inkomstagare utan höga kapitalinkomster och höga in arbetsinkomster. Det är något helt annat och där måste man ju ta pengarna. För vi måste se till att skola, vård och omsorg, välfärden helt enkelt, får de pengar som de behöver.

[40:20] Anders Holmberg

Men kan man inte låna pengar då som, som Ebba Busch föreslår?

[40:22] **Daniel Helldén** (MP)

Jag tror inte man ska låna pengar till försvarsuppbyggnaden för att låna ska man göra till saker som är investeringar. Och det här är något annat, det här är löpande saker.

[40:30] **Ebba Busch** (KD)

Att investera i vårt försvar är kanske den viktigaste investeringen man kan göra.

[40:32] **Daniel Helldén** (MP)

Jag skulle säga att du har helt rätt i att, du har helt rätt i att investera i järnvägen, i klimatomställningen. Det måste vi göra. Där behövs det massor med pengar, vilket vi också har föreslagit under många år. Det kan man kanske inte vänta med. Ja, absolut. Vi har ju sagt att det behövs hundra miljarder om året på detta området. Försvaret bör man ta på ett annat område.

[40:47] **Camilla Kvartoft**

Ulf Kristersson, vill Moderaterna att staten lånar upp pengar för att bekosta den här upprustningen?

[40:54] **Ulf Kristersson** (M)

Vi har ju just visat nu i några år att vi klarar av att fördubbla de svenska försvarsanslagen inom ramen för de ordnade budgetprocesser som har gjort att vi har starka, välskötta statsfinanser i Sverige. Glöm inte bort det. Jag tycker man ska vårda det. Sen ser vi i ordnade former över budgetregelverk vart femte år tror jag det är och tittar på ligger vi exakt rätt i detta.

[41:17] **Camilla Kvartoft**

Men vad är svaret då då?

[41:18] **Ulf Kristersson** (M)

Vill du- Nej men just nu så är det, det är uppenbart att vi klarar av att göra de prioriteringarna. Att den vänstra kanten vill passa på att höja skatten kanske inte förvånar någon riktigt. Men det är väl lite udda att just en av statens allra mest fundamentala kärnuppgifter att försvara oss mot ett anfall, att just det skulle kräva en speciell extra skatt på den här nivån.

[41:39] **Camilla Kvartoft**

Men Ulf Kristersson så att jag bara förstår då. Du tycker inte man ska låna upp pengar utan man ska prioritera pengarna i det befintliga budget?

[41:43] **Ulf Kristersson** (M)

Regeringen har inga planer på att nu ändra de regelverken. Däremot ser vi över budgetregelverken i ordnade former och tittar på exakt hur mycket budgetutrymme finns det att använda också.

[41:54] **Camilla Kvartoft**

Och vad ska då prioriteras bort då? Om du talar om hårda prioriteringar.

[41:57] **Ulf Kristersson** (M)

Det är ju intressant att ni ställer just den frågan när det gäller försvarsfinansiering. Då vill ni veta exakt vad som ska prioriteras bort. Alla andra utgifter som vi har i ett samhälle som också är

[42:09] Camilla Kvartoft

Men det är ju så stor satsning.

[42:10] Ulf Kristersson (M)

Så att det är ju många- Ja, mycket långsiktig och metodisk. Och min poäng var att säga att under de senaste åren har vi klarat av att finansiera en fördubbling av de svenska försvarsanslagen inom ramen för välskötta ordnade budgetprocesser. Det tycker jag bevisar att man med seriösa prioriteringar, mer arbetslinje, färre som lever på bidrag, lägre invandring, inte högre invandring, också kan frigöra resurser till det som vi tycker är riktigt viktigt för vårt land.

[42:38] Nooshi Dadgostar (V)

Nooshi Dadgostar, det går utan en beredskapsskatt? Nej men det är, det är mycket bra att vi är överens om att vi ska skydda Sverige och att vi nu ska rusta upp. Det är, det är helt riktigt. Men jag tror inte svenska folket håller med om att Ulf Kristersson har klarat av att se till att sjukvården fungerar, att skolan fungerar, att omsorgen fungerar. Det är ju massiva neddragningar och självklart blir många oroliga nu när de hör denna stora satsning som vi är nödvändiga att göra, som vi ska göra, nu ska bekostas just av sjuksköterskan på neonatalen på Sahlgrenska och att den ska bekostas av undersköterskan som nu jobbar i hemtjänsten. Jag tycker man ska vara stolt över att betala för vårt nation, vår nations försvar. Och det finns väldigt många människor som det har gått väldigt bra för i Sverige som har stora kapitaltillgångar. Så där delar jag helt den bedömning som Magdalena och Daniel har. Alltså de ska nu ta ansvar för detta och de har möjligheter. De ska vara stolta över att kunna bidra till vårt försvar. Det ska vi vara stolta över och de ska vara det. Det har gått bra för en grupp av människor och de kan betala. Vi vill inte belasta vanligt folk för detta.

[43:56] Camilla Kvartoft

Så om vi ska sammanfatta det så är ni helt enkelt inte överens om hur den här stora satsningen på försvaret ska bekostas. Äh vi ska gå vidare nu. Äh för i mars blev ju Sverige Natomedlem. Både det och den snabba upprustningen beror ju på Rysslands fullskaliga invasion av Ukraina och den nya allvarliga säkerhetspolitiska situationen i Europa. Och stödet från USA och Europa har varit livsviktigt för Ukrainas möjlighet att stå emot den ryska aggressionen. Men nu finns det en oro för att det inte blir mer stöd ifrån USA, inte minst om Donald Trump vinner presidentvalet i höst.

[44:37] Anders Holmberg

Magdalena Andersson, om det blir så, vilka ökade krav ställer det på, kommer det att ställa då på EU?

[44:44] Magdalena Andersson (S)

Vi kommer fortsätta ställa krav på USA att de fortsätter att stötta Ukraina. Det här är ju en existentiell fråga för vår tid. Det kommer att avgöra decennier av Europas framtid, vad som händer på fronten i Ukraina. Och de behöver ju känna de männen och kvinnorna som kämpar i skyttegravarna just nu att de har uppbackning. För den ukrainska försvarsviljan, den är urstark. Men

[45:49] **Anders Holmberg**

Vi kanske ska förklara bara. Vi ska släppa över den här frågan då till Jimmie Åkesson. Vi kanske ska förklara att du sa, ja absolut. Du sa nyligen i en intervju att det finns en gräns för hur mycket stöd vi kan ge till Ukraina och det där väckte en hel del liv och det är det Magdalena Andersson pratar om.

[46:03] **Jimmie Åkesson** (SD)

Ja som sagt, jag är fullt kapabel att förklara själv vad jag har sagt. Även om både du nu och Magdalena Andersson har, har gjort det före jag fick möjlighet att göra det. Och det är jättesnällt av er, men som sagt, jag är fullt kapabel själv. Åh stödet i Ukraina är, jag håller med statsministern, det är existentiellt. Det handlar inte bara om solidaritet. Solidaritet är viktigt, men det handlar också om vår självbevarelsedrift. Det är därför vi hittills i full enighet, åtminstone sedan vänstern kom in i matchen i full enighet, har skickat massor till Ukraina. Det ska vi fortsätta göra. Vi ska fortsätta stötta Ukraina så mycket vi kan. Men när man påstår att det inte finns en övre gräns, då ljuger man. Varje sånt här stödpaket vägs ju mot våra egna behov. Och kan man inte säga det utan att vara Putins nyttiga idiot? Då vet jag inte. Alltså jag tycker ärligt talat Magdalena Andersson, sluta spela politisk teater. Är det någonting som spelar Putin och Kreml i händerna här så är det det som du och dina kompisar här ägnar er åt nu, nämligen att, att låtsas som att det finns en splittring i den här frågan i Sverige. Det gör det inte. Det finns ingen splittring. Jag sa så sent som i går att jag är beredd att lägga hela biståndsbudgeten till stöd i Ukraina. Hur mycket vill du lägga? Det är över femtio miljarder. Hur mycket är du beredd att lägga till Ukraina? Var är din övre gräns någonstans?

[47:16] **Magdalena Andersson** (S)

Magdalena Andersson. Jimmie Åkesson, du sa tidigare, du har ju varit partiledare i tjugo år.

[47:23] **Jimmie Åkesson** (SD)

Men jag ställde en fråga.

[47:23] **Magdalena Andersson** (S)

Kan du inte svara på den? Du är en erfaren politiker och du vet exakt vad du gör när du skickar signalen om att det finns gränser för stödet. Du säger inte bara det, utan du säger ju just det här: spränger iväg miljarder varje vecka, men det är ändå svårt att mäta sig mot Ryssland. Det är exakt, det är exakt det narrativet som ryssarna vill att det ska sprida. Det är farligt för Sverige och svenska folket.

[47:54] **Jimmie Åkesson** (SD)

Det Ryssland vill, det är att vi ska ha den här debatten trots att vi är överens. Det är precis det. Det finns däremot ingen bortre gräns. Stödet ska vara långsiktigt. Jag ser gärna att vi garanterar stödet långsiktigt. Att vi, precis som Danmark, sätter en särskild ram för det här långsiktigt så att Ukraina och resten av världen som också bidrar till Ukraina vet att vi är beredd att ta vårt ansvar i detta. Det var det jag sa i denna artikeln. Sen hittar du på något annat.

[48:22] **Camilla Kvartoft**

Johan Hedén, håller du med Jimmie Åkesson att det finns ändå en gräns för hur stort stödet kan vara till Ukraina?

[48:27] **Johan Pehrson** (L)

Håller du med Jimmie Åkesson? Om vi kunde vara eniga om att vi behöver stödja Ukraina, dess modiga befolkning, så länge det behövs och med det som behövs. Men återigen, vi måste göra det tillsammans. Det är därför det var så bra att regeringen-Under Ulf Kristerssons ledning kunde åka ner och se till att vi fick ett paket med, med alla EU-länder som matchar det som USA kommer lite för sent. Det här är inte det sista som behöver göras. Det kan bli hur fruktansvärt mörkt som helst i Europa om Ryssland vinner. Men du får jag fråga en- Jag kan bara säga så att vi från Liberalerna kommer se till att så länge vi ingår i regering så kommer vi leverera det som behövs, göra allt vad vi kan. Men vi är också ärliga och säger att vi måste göra ihop med de andra EU-länderna. Det är därför vi måste förstärka vårt Natomedlemskap med ett ökat samarbete i, inom EU för att få fram materiel, få fram ammunition och på alla andra sätt från de europeiska- den Europeiska unionen stödja Ukraina i detta. Och det kommer kunna behöva pågå under mycket, mycket lång tid. Tycker man det är dyrt? Då kan jag säga: kolla vad det kostar om vi inte gör det, det kommer bli ännu dyrare.

[49:35] **Camilla Kvartoft**

Så du håller inte med Jimmie Åkesson här?

[49:38] **Jimmie Åkesson** (SD)

Men jag tycker att alla håller ju med mig. Det är ingen som, hade inte alla hållit med mig så hade vi redan haft alla våra Jas-plan, alla våra bomber och alla våra granater hade redan varit i Ukraina. Vi väger det och det är inte konstigt att säga det. Det vi samtidigt kan säga det är att vi är helt överens om att vi ska stötta Ukraina så mycket vi kan avvara.

[49:57] **Johan Pehrson** (L)

Då säger vi att vi har en miniminivå i EU för alla länder vad man ska stödja. Ingen ska åka snålskjuts för hela Europas frihet handlar om att vi lyckas tillsammans hålla emot via Ukraina mot Ryssland. Och då handlar det om att vi måste lasta in kanske mera resurser i Europeiska unionen. För det är bara tillsammans vi blir starka och kan stötta Ukraina mot den ryska aggressionen.

[50:21] **Anders Holmberg**

Moharem Demirok.

[50:22] **Muharrem Demirok** (C)

Ja men det är klart att om man ska diskutera budgetutrymmets begränsningar, då kan man lyfta precis vad som helst. Man kan diskutera sjukvård, skola, infrastruktur. Men Jimmie Åkesson väljer att prata om stödet till Ukraina. Han valde det medvetet. Det gjorde du, Jimmie Åkesson. Du lyfte gränsen. Du sa att du sa en övre gräns. Du sa att det fanns en övre gräns och det väcker ju frågan. Sverige ger just nu minst av alla de nordiska länderna. Och det väcker ju då frågan: är Jimmie Åkesson ansvarig för att regeringen inte klarar av att gå fram med mer stöd till Ukraina i det här? Vi skulle behöva höja stödet till minst en procent av BNP. Idag ligger vi på en halv procent. Vi skulle behöva skicka Jas 39 Gripen till Ukraina. Därför att de slåss just nu, inte bara för sin frihet, utan hela Europas frihet. Och då kan man inte glänta på dörren till Ryssland och Putinkramarna genom att säga att jo, det finns nog en övre gräns. Skicka pengarna då, fatta beslutet, se till att din regering lägger fram ett beslut om att öka stödet till Ukraina till minst en procent av BNP.

[51:24] **Jimmie Åkesson** (SD)

Är det någon som har räknat? Jag hoppas att någon som tittar på det här har räknat alla miljarder du har lovat. Ja men då är du, då har vi ju satt en gräns. Miljarder du har lovat till precis allting. Jag förstår att du inte har någon övre gräns. Jag märker det. Men i verkligheten så finns det en övre gräns för allt.

[51:36] **Anders Holmberg**

Och därmed så drar vi Moharem Demirok. Moharem Demirok. Hallå, hallå Moharem. Moharem Demirok, hallå? Hej, vi drar ett streck i just den där debatten för vi ska ägna oss, hinna ägna några minuter också åt en annan.

[51:49] **Camilla Kvartoft**

Ja, för i december undertecknade den svenska regeringen ett försvarsavtal med USA, det så kallade DCA-avtalet. Och det här avtalet ska riksdagen nu rösta om i juni. Det handlar om under vilka förutsättningar som USA och deras soldater ska kunna verka på svensk mark. Och Nooshi Dadgostar, Vänsterpartiet är kritiskt till det här avtalet. Varför då?

[52:13] **Nooshi Dadgostar** (V)

Nej men problemet med avtalet är att det kan vara så att utländsk trupp kan befinna sig på svensk mark men åtnjuta åttalsimmunitet. Det vill säga de kan begå brott i Sverige utan att behöva lagföras i Sverige. Även om man är en soldat från ett annat land i Sverige och begår brott så som våldtäkt eller narkotikabrottslighet. Då tycker vi att det är viktigt att man följer svensk lag. Alla i Sverige ska följa svensk rätt och dessutom så öppnar detta avtal upp för att placera kärnvapen i Sverige. Och det gör att Sverige k-kan komma att bli måltavla vid en konflikt och det skapar otrygghet och osäkerhet. Och det är det viktigaste för oss.

[52:57] **Anders Holmberg**

Om vi tar det sista bara.

[52:58] **Nooshi Dadgostar** (V)

Tryggheten och säkerheten finns.

[53:01] **Anders Holmberg**

Ulf Kristersson, varför står inte uttryckligen i det här avtalet att Sverige motsätter sig kärnvapen på svensk mark i fredstid? Det står i till exempel Norges motsvarande sånt här avtal.

[53:11] **Ulf Kristersson** (M)

Ja, vi har ju uttryckt det på många olika sätt, inklusive vår NATO-ansökan, och det här är ju en följdverkan kan man säga av NATO-ansökan. Så jag tror att det är helt odramatiskt. Andra länder vet vår ståndpunkt. Det finns ingen anledning för Sverige att ha varken permanent trupp eller kärnvapen i Sverige i fredstid och det kommer andra länder också att respektera. Däremot tror jag vi ska ha klart för oss att det här är otroligt viktigt för svensk säkerhet. Riktigt viktigt. Finland säger samma sak, Norge säger samma sak. Det här betyder att vi kan jobba mycket, mycket mer nära också amerikaner parallellt med det bredare NATO-samarbetet. Det finns skäl till att många länder vill ha precis den här sortens avtal.

[53:50] **Camilla Kvartoft**

Daniel Helldén, statsministern säger här att det är helt odramatiskt att det inte står med i avtalet att man, att Sverige motsätter sig kärnvapen på svensk mark i fredstid.

[53:59] **Daniel Helldén** (MP)

Ja, men det här ger ju tydliga signaler. Den här regeringen tycker att det är acceptabelt med kärnvapen på svensk mark i krigstid. Just nu säger ni i utrikesdeklarationen att det inte finns skäl för det i fredstid. Men svenska folket har nog inte förstått att ni egentligen har godkänt kärnvapen på svensk mark. I Finland så finns det en lag som säger att man inte får ha kärnvapen på finsk mark, vilket gör att de har satt stopp för det här. Vi måste ju lagstifta om förbud mot kärnvapen. Det här är massförstörelsevapen. Sverige har gått i bräschen för fredsarbetet för att hålla borta det här. Men ni låter det här bara gå igenom.

[54:35] **Camilla Kvartoft**

Men innebär det här avtalet att, att Sverige godkänner kärnvapen på svensk mark? Ebba Busch.

[54:41] **Ebba Busch** (KD)

Börjar man säga såhär Jag har bara för några veckor sedan suttit ner med ukrainare på plats i Kiev som har varit vid den yttersta fronten och varit beredd att betala det yttersta priset för att försvara Ukrainas frihet, men också försvara EU:s, hela Europas och Sveriges frihet. Och jag skäms över den, den showen som vi fick se här tidigare, där Magdalena Andersson istället för att på ett hedersamt sätt då ta Jimmie Åkessons mycket tydliga besked här om att vi fortsatt kommer att stå Ukraina, vi fortsätter att piska upp en motsättning här. Vi står stadigt höger till vänster vid att vi ska hålla i stödet till Ukraina. Och en avgörande del för att kunna göra det, det är Natosamarbetet. Det har funnits en naivitet där inte ens Georgien 2008, Krim 2014 gjorde att Socialdemokraterna var beredda att göra upp med naiviteten och landa i ett fullvärdigt Natomedlemskap. Det krävdes ett

[56:15] **Camilla Kvartoft**

Magdalena Andersson, vad är din bedömning av det här avtalet?

[56:18] **Ebba Busch** (KD)

Vi är inne i diskussion just nu, men vi kan inte.

[56:20] **Camilla Kvartoft**

Om vi ska höra vad Magdalena Andersson säger. Innebär det att Sverige godkänner kärnvapen på svensk mark?

[56:25] **Magdalena Andersson** (S)

Inget land kommer placera ut kärnvapen i Sverige utan att Sverige vill det. Det bestämmer vi själva. Men däremot så är det ju helt korrekt att vi Socialdemokrater var inte beredda att lämna in en Natoansökan utan att säkerställa att Finland var med på vagnen och att vi hade säkerhetsförsäkringar från alla de stora Natoländerna. Och där skiljer vi oss åt.

[56:45] **Ebba Busch** (KD)

Vi hade kunnat göra det tidigare och vi, vi, vi behövde inte vänta på att Ryssland skulle invadera hela Ukraina. Vi tog det på allvar vid Georgien, vi tog det på allvar vid Krim. Och man var bara mycket på det klara med att om Putin lyckas i Ukraina, då kommer han inte att stanna vid Ukraina. Därför är den här frågan om enighet i Sverige. Ebba Busch, lugn och fin.

[57:05] **Anders Holmberg**

Men Daniel Helldén, även Magdalena Andersson säger att ingen kommer att placera kärnvapen i Sverige mot vår vilja.

[57:11] **Ebba Busch** (KD)

Det är korrekt. Magdalena Andersson har helt rätt där.

[57:15] **Anders Holmberg**

Vad är svaret?

[57:16] **Daniel Helldén** (MP)

Problemet är ju att saker och ting förändras. Det gick ganska fort att gå in i Nato. Det kan bli en förändring. Svenska folket måste veta vad som gäller. Vi har en regering här som accepterar kärnvapen på svensk mark i krigstid. Just nu finns det inte skäl för det i fredstid. Det här är

[57:33] **Anders Holmberg**

Och den debatten lär fortsätta, hörni. Men den här debatten, den tar slut här.

[57:39] **Camilla Kvartoft**

Ja, det gör den faktiskt. Stort tack till alla er som har skickat in frågor till partiledarna.

[57:44] **Anders Holmberg**

Och stort tack förstås till alla er partiledare. Tack till publiken här i studion och tack till alla er som har tittat.

[57:52] **Camilla Kvartoft**

Och på svt.se eller på SVT:s nyhetsapp fortsätter nu sändningen med analyser av debatten och intervjuer med partiledarna. Och där hittar ni också SVT:s valkompass inför EU-valet. Då får ni veta mer om hur partierna ställer sig i viktiga frågor i EU.

[58:14] **Anders Holmberg**

Ja, och samtidigt som partiledarna får sina blommor så tackar vi för oss. Tack så mycket.

[58:17] **Camilla Kvartoft**

Tack och hej.